

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 84/2022

01.03.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Радмиле Драгичевић Дичић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Филипа Софијанића поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Сомбору Кж1 217/21 од 28.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.03.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажне пресуде Вишег суда у Сомбору Кж1 217/21 од 28.10.2021. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 237/20 од 18.05.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим због два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ, за која су утврђене појединачне казне затвора у трајању од по три месеца, па му је изречена условна осуда тако што је утврђена јединствена казна затвора у трајању од пет месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени за време од две године не учини ново кривично дело, уз споредни услов да окривљени током наредних годину дана од дана правноснажности пресуде редовно плаћа издржавање за малолетне оштећене и да по истеку једне године од дана правноснажности пресуде нема неизмирених обавеза према малолетним оштећенима на име издржавања, те да у противном суд може опозвати условну осуду. На основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан да плати паушал и трошкове кривичног поступка, у висини опредељеној изреком пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 217/21 од 28.10.2021. године, усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Сомбору првостепена пресуда је преиначена у погледу одлуке о кривичној санкцији тако што су окривљеном за два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ, за која је оглашен првостепеном

пресудом, утврђене појединачне новчане казне у износу од по 20.000,00 динара, па је окривљени осуђен на јединствену новчану казну у износу од 40.000,00 динара коју је дужан да плати у року од четири месеца од дана правноснажности пресуде, те је одређено да ће суд, уколико окривљени не плати новчану казну у означеном року, исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара неплаћене новчане казне одредити један дан казне затвора, док је првостепена пресуда у преосталом непреиначеном делу, остала неизмењена.

Против наведене другостепене пресуде захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Филип Софијанић, због повреде закона из члана 439. тачка 2) и члана 440. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијану пресуду преиначи или да исту укине и спесе предмета да врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио спесе предмета и правноснажну пресуду против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да је другостепени суд у образложењу своје пресуде истакао да су основани наводи жалбе Основног јавног тужиоца у Сомбору да је првостепени суд повредио кривични закон, тиме што је окривљеном изрекао условну осуду имајући у виду да је изменама законске одредбе из члана 66. став 3. КЗ, које су ступиле на правну снагу 01.12.2019. године, предвиђено да се условна осуда не може изрећи ако није протекло више од пет година од правноснажности осуде, којом је учиниоцу изречена казна затвора или условна осуда за умишљајно кривично дело, при чему је другостепени суд занемарио чињеницу да је окривљени кривична дела која му се оптужбом стављају на терет и за која је осуђен правноснажном пресудом извршио у временском периоду од 11.07.2019. године до 13.04.2020. године, у којој ситуацији је суд био у обавези да примени закон који је најблажи за учиниоца у смислу члана 5. став 2. КЗ, што у конкретном случају није учињено, тако да другостепени суд није правилно применио одредбе Кривичног законика.

Врховни касациони суд изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног оцењује као неосноване.

Према одредби члана 5. став 1. Кривичног законика, на учиниоца кривичног дела примењује се закон који је важио у време извршења кривичног дела, а одредбом става 2. истог члана одређено је да ће се, ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, применити закон који је најблажи за учиниоца.

Одредбом члана 66. став 3. КЗ, која се примењује од 01.12.2019. године („Сл. гласник РС“, бр.35/19), прописано је да се условна осуда не може изрећи ако није протекло више од пет година од правноснажности осуде којом је учиниоцу изречена казна затвора или условна осуда за умишљајно кривично дело.

Према чињеничном опису кривичних дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ, датом у изреци првостепене пресуде, предметна кривична дела су извршена у временском периоду од 11.07.2019. године до 11.04.2021. године. Како је одредба члана 66. став 3. КЗ, која предвиђа забрану изрицања условне осуде, ако није протекло више од пет година од правноснажности осуде којом је учиниоцу изречена казна затвора или условна осуда за умишљајно кривично дело, ступила на снагу 01.12.2019. године и стога била важећа у време извршења предметних кривичних дела, у периоду од 01.12.2019. до 11.04.2021. године, то је, по оцени овог суда, другостепени суд могао њеном применом преиначити првостепену пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији, приликом одлучивања о жалби јавног тужиоца.

Стога су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да је одредба члана 66. став 3. КЗ, погрешно примењена с позивом на одредбу члана 5. став 2. КЗ, и да је тиме на штету окривљеног побијаном правноснажном пресудом повређен закон из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Осталим наводима захтева којима се истиче да је правноснажном пресудом утврђено да је окривљени своју обавезу издржавања испунио и да је стога неправилно преиначење кривичне санкције од стране другостепеног суда, бранилац окривљеног, иако се формално позива на повреду закона из члана 440. ЗКП, по оцени овог суда, у суштини указује на неправилну одлуку о кривичној санкцији, односно на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из напред изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић